

HỌC TỪ THỰC TẾ TẠI CÁC BẢO TÀNG QUA CÁC HỌC PHẦN NGÀNH CÔNG NGHIỆP VĂN HÓA TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HIẾN

Lê Thị Ngọc Thúy

Khoa KHXH&NV - Trường Đại học Văn Hiến

Email: ThuyLTN@vhu.edu.vn.

Tóm tắt: Các giá trị hiện vật văn hóa tại các bảo tàng Thành phố (TP.HCM) nói riêng và Việt Nam nói chung không chỉ đa dạng, phong phú từ thời quá khứ và hiện tại đã và đang tạo ra cho Thành phố những giá trị văn hóa vô cùng đặc sắc. Trong quá trình phát triển đất nước hiện nay, nếu được quản lý, bảo tồn và phát huy tốt, các giá trị văn hóa này sẽ trở thành tài sản vô giá nhằm giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ đặc biệt đối với thế hệ sinh viên học những chuyên ngành nghiên cứu về Công nghiệp văn hóa. Học tập tại bảo tàng có ý nghĩa quan trọng, bởi hiện nay ngoài kiến thức môn học được cung cấp trong hệ thống nhà trường sinh viên còn được tiếp cận với với hệ thống thông tin rất đa dạng, phong phú về các hiện vật văn hóa tại bảo tàng. Vì vậy, dạy học các môn thuộc chuyên ngành Công nghiệp văn hóa tại bảo tàng là một hình thức để khắc phục hạn chế của phương pháp dạy học truyền thống. Vượt khỏi ranh giới giảng đường - lớp học, học thực tế mở cho sinh viên điều kiện thuận lợi để gắn kết lý luận với thực tiễn, khả năng tiếp xúc trực tiếp với đối tượng nghiên cứu cũng như cơ hội tốt để học tập rèn luyện kỹ năng cho mình.

Từ khóa: Văn hóa, truyền thống, bảo tàng, thực tế, di sản, chương trình, ngành Văn hóa học.

Nhận bài: 03/01/2026; Biên tập: 04/01/2026; Phản biện: 08/01/2026; Duyệt đăng: 15/01/2026.

1. Đặt vấn đề

Bảo tàng Việt Nam - tinh hoa dân tộc, là nơi lưu giữ, sưu tầm bảo quản, trưng bày các hiện vật di sản văn hóa. Các giá trị hiện vật văn hóa tại các bảo tàng địa bàn TP.HCM nói riêng và Việt Nam nói chung không chỉ đa dạng, phong phú của một vùng đất cửa sông, trung tâm của vùng đất Nam Bộ mà còn là nơi có chứa đựng giá trị văn hóa độc đáo, hiện đại nhưng cũng giàu bản sắc dân tộc. Những di sản văn hóa vật chất và tinh thần của cư dân Sài Gòn - TP.HCM trong quá khứ và hiện tại đã và đang tạo ra cho Thành phố những giá trị văn hóa vô cùng đặc sắc. Trong quá trình phát triển đất nước hiện nay, nếu được quản lý, bảo tồn và phát huy tốt, các giá trị di sản văn hóa này sẽ trở thành tài sản vô giá nhằm giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ đặc biệt đối với sinh viên học chuyên ngành về Công nghiệp văn hóa, là nguồn kiến thức thực tế quan trọng áp dụng trong quá trình học và cuộc sống.

Từ ý nghĩa to lớn đó, khá nhiều học phần trong khung chương trình học ngành Văn hóa học trước đây (ngành Công nghiệp văn hóa hiện nay) tại Trường Đại học Văn Hiến thường tổ chức cho sinh viên đi tham quan học tập tại các bảo tàng nhằm tạo cơ hội cho sinh viên học tập thực tế bằng con đường trực quan. Sinh viên được tận mắt chiêm ngưỡng các hiện vật, thu thập thông tin từ tư liệu gốc, giao lưu tiếp xúc, cảm nhận các giá trị vật chất và tinh thần; cảm nhận những giá trị thẩm mỹ và thấy được các giá trị văn hóa phong phú của dân tộc Việt Nam.

Có nhiều phương pháp và cách thức tổ chức dạy học tích cực nhằm phát huy tính chủ động, độc lập

và sáng tạo của người học, điều đó có ý nghĩa thiết thực trong việc đổi mới phương pháp dạy học ở các trường đại học, cao đẳng. Trong khuôn khổ bài viết này chúng tôi cũng mới chỉ nêu ra phương pháp học từ thực tế mà qua quá trình vận dụng trong giảng dạy đã đạt hiệu quả khả quan, người học có thể nắm vững kiến thức và vận dụng kiến thức một cách linh hoạt và sáng tạo.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò bảo tàng đối với các học phần thuộc ngành Công nghiệp văn hóa

2.1.1. Tầm quan trọng kiến thức thực tế từ các bảo tàng đối với các học phần trong khung chương trình ngành Công nghiệp văn hóa

Hiện nay, tình trạng nhiều sinh viên không hứng thú những môn thuộc khối chuyên ngành Khoa học xã hội nhân văn nói chung và văn hóa nói riêng. Thực tế ấy đã thôi thúc việc phải tìm ra những giải pháp hữu hiệu cho sinh viên thay đổi nhận thức trên. Theo đó, quan niệm học những môn trên đã có sự thay đổi: Học không phải là sự học thuộc, nạp vào trí nhớ của người học theo lối thầy giảng trò nghe, chỉ học trong sách giáo khoa mà là người học thông qua quá trình làm việc với các nguồn sử liệu, tự tạo cho mình các hình ảnh văn hóa, lịch sử, tự hình dung về bề dày lịch sử văn hóa đã diễn ra trong quá khứ. Vì vậy, một trong những phương pháp giảng dạy hiệu quả tích cực mà nhiều nhà trường đang thực hiện đó là hình thức tổ chức các buổi học tập thực tế bên ngoài tại bảo tàng.

Các học phần đưa vào chương trình giảng dạy cho sinh viên ở ngành Công nghiệp văn hóa kết

hợp học thực tế của Trường Đại học Văn Hiến là việc làm cần thiết có ý nghĩa sâu sắc đào tạo nguồn nhân lực cho xã hội. Trong bối cảnh như hiện nay, khi Việt Nam đang trong quá trình hội nhập quốc tế, thì việc trang bị nền tảng kiến thức với những giá trị văn hóa nhân văn là một việc làm hết sức cần thiết để hình thành nhân cách con người Việt Nam của thế hệ trẻ. Đây cũng là một chủ trương đúng và thỏa mãn triết lý của nhà trường là “thành nhân trước khi thành danh”. Trên cơ sở đó, chúng tôi đã lựa chọn các Bảo tàng - địa điểm học thực tế cho các học phần ngành Công nghiệp văn hóa đưa vào việc giảng dạy sinh viên như sau:

Khối kiến thức giáo dục đại cương

Bảo tàng chiến dịch Hồ Chí Minh, Bảo tàng Tôn Đức Thắng: các học phần như Những nguyên lý cơ bản Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh

Bảo tàng lịch sử TP.HCM: học phần Các nền văn minh thế giới

Khối kiến thức cơ sở khối ngành

Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM, bảo tàng tranh nghệ thuật 3 D Artinus quận 7: các học phần như Nghệ thuật học đại cương, Mỹ học đại cương, Công nghiệp Mỹ thuật, triển lãm, nhiếp ảnh.

Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ: các môn Vùng văn hóa, Văn hiến Việt Nam, cơ sở văn hóa Việt Nam.

Bảo tàng Dân tộc học, Bảo tàng thành phố Hồ Chí Minh: học phần Di sản văn hóa Việt Nam.

Bảo tàng Áo dài: môn Công nghiệp thời trang.

2.1.2. Nội dung trang bị kiến thức thực tế cơ bản cho các học phần ngành Công nghiệp văn hóa

2.1.2.1. Cung cấp kiến thức chung hiểu biết về Khoa học xã hội nhân văn, nghệ thuật, đa văn hóa và tôn giáo

Nhiều năm qua, thông qua các chương trình trưng bày theo chuyên đề, các bảo tàng địa bàn TP.HCM đã đón hàng triệu lượt học sinh, sinh viên được tham quan, tìm hiểu và học tập. Không chỉ tham quan, sinh viên còn ý thức ghi chép nhiều tư liệu phục vụ học tập và công tác. Những hiện vật văn hóa tại bảo tàng đối với các học phần ngành Công nghiệp văn hóa sẽ cung cấp một hệ thống kiến thức về những giá trị truyền thống của dân tộc như: văn hóa, lịch sử, đạo đức, lối sống, tư tưởng, tôn giáo, nghệ thuật... của người Việt Nam thông qua các chuyên đề trưng bày hiện vật như: văn hóa trang phục (áo dài, bà ba, trang phục các dân tộc ở Việt Nam...); Những anh hùng dân tộc, danh nhân văn hóa Việt Nam (Hai Bà Trưng, Trần Hưng Đạo, Hồ Chí Minh, Nguyễn Trãi...); Tín ngưỡng thờ Mẫu (Bắc bộ, Trung bộ, Nam bộ); các hiện vật văn hóa từ thời tiền sử đến hiện đại; văn hóa người Chăm; tranh nghệ thuật trong và ngoài nước... Từ những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp đó, sinh viên cần có thái độ hành vi như thế nào để góp phần giữ

gìn, phát huy và tạo nên bản sắc đặc trưng trước ngưỡng cửa của thời đại mới ngày nay. Cũng là nguồn cung cấp kiến thức thực tế quan trọng cho sinh viên chọn chuyên ngành Công nghiệp văn hóa theo học.

2.1.2.2. Cung cấp năng lực và tố chất cá nhân chung

Thông qua học thực tế tại Bảo tàng sinh viên rèn luyện một số kỹ năng mềm chủ chốt như kỹ năng quan sát, lắng nghe thuyết minh, làm việc theo nhóm, nghệ thuật giao tiếp và phát biểu ý kiến tương tác với thuyết minh viên trong quá trình học tại bảo tàng. Giúp người học hình thành và hoàn thiện các năng lực giao tiếp của bản thân trong cuộc sống cũng như trong hoạt động nghề nghiệp trong tương lai. Sinh viên có khả năng tự học, chủ động, sáng tạo hơn trong học tập cũng như ứng dụng vào thực tiễn sau này.

Sinh viên biết cách tiếp cận vấn đề, giải quyết vấn đề một cách khoa học. Người học biết nhận định và đánh giá khách quan các vấn đề về giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Sinh viên có kỹ năng phân tích, khái quát, vận dụng kiến thức đang học vào cuộc sống. Qua đó, sinh viên biết quý trọng và gìn giữ những di sản của cha ông để lại, biết vận dụng những kiến thức đã học vào đời sống và xây dựng nhân cách của mỗi người.

2.1.3. Bảo tàng - không gian giáo dục mở kết nối cơ sở đào tạo trường học tạo môi trường học hiệu quả mang tính ứng dụng thực tế.

Có ai đó đã nói rằng bảo tàng, là ngôi trường thứ hai quả không sai, các chương trình trưng bày theo chuyên đề cố định, chuyên đề sự kiện, các bảo tàng đã đón học sinh, sinh viên được tham quan, tìm hiểu và học tập. Đặc biệt các sinh viên Trường Đại học Văn Hiến, Hoa Sen, Sài Gòn, Khoa học xã hội và nhân văn ... đến nghiên cứu và thực tế. Các hoạt động tại bảo tàng sẽ góp phần tuyên truyền giáo dục nhằm làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh đi sâu vào quần chúng nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ. Ví dụ như Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã giới thiệu hàng loạt chuyên đề trang phục áo dài từ xưa đến nay, làng nghề dệt chiếu, làng nghề dệt và nhuộm vải lụa... cách bố trí trưng bày hiện vật rất hấp dẫn sinh động. Khả năng hoạt động của các bảo tàng trong việc sáng tạo các hình thức hoạt động nhằm thu hút học sinh đến tham quan bảo tàng trong thời gian gần đây, qua đó góp phần bồi dưỡng tri thức, kiến thức nhân văn cùng phẩm chất đạo đức để các em có điều kiện học tập, tu dưỡng, phát triển toàn diện, tiêu biểu là:

- Bảo tàng - nơi tổ chức nhiều chương trình giáo dục cho người học theo chuyên đề trưng bày của mỗi bảo tàng ví dụ hiện vật tại phòng trưng bày chuyên đề “Anh hùng dân tộc Việt Nam qua các thời

kỳ”. Xây dựng các phòng, các khu vực khám phá tìm hiểu, nghiên cứu riêng cho học sinh sinh viên.

- Bên cạnh, nhiều bảo tàng tổ chức các cuộc thi, các hoạt động truyền thống, hoạt động ngoại khoá cho học sinh, sinh viên tại bảo tàng.

Dựa trên hệ thống trưng bày hiện vật cố định, trưng bày theo chuyên đề sự kiện, tư liệu lịch sử văn hóa phong phú tại Bảo tàng có thể xây dựng được những hoạt động rất sáng tạo, hấp dẫn, khơi gợi tinh thần học hỏi của các em sinh viên. Do đó vai trò người giảng viên định hướng cho sinh viên rất quan trọng. Hãy tạo nên một không khí “lớp học” tại bảo tàng thật sôi nổi và thú vị cụ thể bằng các hoạt động như:

Các buổi học được giảng viên chủ động tổ chức phù hợp với lịch trình môn học, trên cơ sở kết nối và sự đồng thuận cơ quan bảo tàng với trường học. Tuy nhiên nếu có điều kiện thì sẽ kết hợp cùng với các hoạt động, sự kiện văn hóa, trưng bày chuyên đề, các buổi giao lưu gặp gỡ nhân chứng lịch sử, chiếu phim tư liệu, trình diễn chiếc áo dài, triển lãm hiện vật văn hóa ... tại bảo tàng.

Phối hợp với người hướng dẫn thuyết minh tại bảo tàng cùng đối thoại, thảo luận, giải đáp với sinh viên cụ thể sau khi người học nghe thuyết minh chuyên đề hiện vật xong, giảng viên cùng hướng dẫn viên đặt câu hỏi xoay quanh chủ đề đó.

Bên cạnh trong quá trình giảng dạy, giảng viên phải chủ động, nỗ lực nhiều hơn trong công tác quản lý cũng như khuyến khích mỗi cá nhân sinh viên tích cực tham gia vào các hoạt động học tập mang tính tập thể, để có thể thực hiện tốt việc trao truyền kiến thức cũng như tổ chức cho sinh viên học thực tế đạt hiệu quả nâng cao nhận thức cũng như rèn luyện kỹ năng quan sát, lắng nghe, hoạt động nhóm... như thế sẽ truyền tải đến với sinh viên. Dựa trên hệ thống hiện vật, tư liệu lịch sử văn hóa tại Bảo tàng có thể xây dựng được những hoạt động rất sáng tạo, hấp dẫn, khơi gợi tinh thần học hỏi của các em sinh viên.

Tóm lại, Bảo tàng là cơ quan nghiên cứu lịch sử văn hóa uy tín và có đội ngũ các nhà chuyên môn giàu kinh nghiệm. Hiện vật ở đây phong phú và tiêu biểu, có sức để truyền tải thông điệp, qua những câu chuyện thuyết minh về văn hóa lịch sử thu hút các bạn trẻ. Không gian tại bảo tàng tạo cảm giác nhiều chiều về lịch sử: cả về không gian, thời gian lẫn chiều sâu... Qua thực tế các chuyến đi học tập tại bảo tàng, những phương pháp dạy và học tích cực theo mô hình triển khai phối kết hợp giữa Bảo tàng và trường học, đã nhận được phản hồi rất tích cực từ phía những người tham gia.

2.1.4. Phát huy, bảo tồn các giá trị hiện vật văn hóa gắn với giáo dục truyền thống văn hóa cho thế hệ trẻ hiện nay

Để phát huy bản sắc văn hóa Việt Nam bền vững trong tương lai, vừa bảo tồn được các giá trị văn hóa truyền thống quý giá của mình, cần có chiến lược trong quy hoạch bảo tồn các giá trị văn hóa nói chung và các hiện vật di sản văn hóa ở bảo tàng nói riêng. Bảo tồn văn hóa gắn với cuộc sống thường nhật của người dân, các hoạt động khác và đặc biệt là hoạt động giáo dục cho giới trẻ.

Nghiên cứu nhằm tạo cơ sở khoa học và pháp lý để bảo tồn di sản, quảng bá hình ảnh di sản ra bên ngoài một cách rộng rãi và đúng đắn, nhất là trong giai đoạn xây dựng nền văn hóa tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc hiện nay. Chính quá trình nghiên cứu cũng là quá trình giáo dục ý thức bảo vệ di sản văn hóa truyền thống, ý thức này được tăng cường thông qua việc nâng cao chất lượng giảng dạy kiến thức thực tế cho thế hệ trẻ. Chúng tôi nghĩ rằng, một trong những giải pháp để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam là phải có một số ngành đào tạo nghiên cứu đặc thù để tiếp cận như: ngành Công nghiệp văn hóa, nhân học ứng dụng, văn hóa du lịch, dân tộc học...

Hoạt động nghiên cứu khoa học về các hiện vật văn hóa cũng nên được đẩy mạnh để xác định các giá trị đúng đắn cho các hiện vật di sản văn hóa, góp phần quảng bá hình ảnh của di sản ra bên ngoài một cách rộng rãi qua các phương tiện truyền thông như giáo dục, sách báo, tạp chí, internet... Hệ thống các bảo tàng di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn Thành phố cần đưa thành một môn học đối với sinh viên, nhất là sinh viên ngành Công nghiệp văn hóa, văn hóa học, văn hóa du lịch, dân tộc học trên địa bàn Thành phố. Cần khuyến khích các công trình nghiên cứu khoa học của sinh viên, đề tài, luận văn, luận án... của sinh viên, học viên và nghiên cứu sinh các trường đại học, cao đẳng trong nghiên cứu về văn hóa Thành phố nói chung, đặc biệt là các hiện vật di sản văn hóa tại các bảo tàng. Hỗ trợ hơn nữa cho các dự án, trưng bày, triển lãm về các giá trị di sản vật chất và tinh thần của Thành phố... nhằm giới thiệu, quảng bá hình ảnh đến người dân, thế hệ trẻ và cả du khách xa gần...

Những hiện vật văn hóa vật chất và tinh thần của cộng đồng người Việt trong quá khứ và hiện tại đã và đang tạo ra cho nước ta những giá trị di sản văn hóa vô cùng đặc sắc. Tuy nhiên, tiềm năng các hiện vật di sản văn hóa của Việt Nam trong nhiều năm qua chưa thực sự được khai thác, phát huy đúng mức. Với quá trình đô thị hóa mạnh mẽ như hiện nay, nếu được quản lý, bảo tồn và phát huy tốt, các giá trị hiện vật di sản văn hóa này sẽ trở thành tài sản vô giá nhằm phục vụ giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ hiện nay. Quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa là việc làm từ nhiều phía: bảo tàng, chủ nhân các di tích hiện vật, cộng đồng, Nhà

nước, nhà nghiên cứu, đặc biệt là thế hệ trẻ... Giáo dục cho cộng đồng hiểu được những giá trị của các hiện vật văn hóa cũng là một vấn đề nên làm. Qua đó, nhằm bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống trong đời sống hiện đại cũng như giúp nước ta có điều kiện phát triển hơn

2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả học tập tại bảo tàng đối với sinh viên ngành Công nghiệp văn hóa

Để hoạt động học tập tại bảo tàng thực sự phát huy hiệu quả trong đào tạo sinh viên ngành Công nghiệp văn hóa, cần có sự chuẩn bị bài bản, khoa học và sự phối hợp chặt chẽ giữa cơ sở đào tạo và đơn vị bảo tàng.

Trước hết, giảng viên cần xây dựng kế hoạch học tập cụ thể, xác định rõ mục tiêu, nội dung, yêu cầu cần đạt và phương pháp tổ chức trước khi đưa sinh viên đến bảo tàng. Hoạt động học tập không nên dừng lại ở việc tham quan, nghe thuyết minh mà cần được thiết kế theo định hướng nhiệm vụ (task-based learning), trong đó mỗi nhóm sinh viên được giao những yêu cầu cụ thể như: phân tích giá trị văn hóa của một hiện vật, xây dựng ý tưởng truyền thông cho một bộ sưu tập, đề xuất phương án khai thác di sản trong phát triển sản phẩm công nghiệp văn hóa...

Thứ hai, cần tăng cường phương pháp học tập trải nghiệm (experiential learning) thông qua việc kết hợp quan sát - ghi chép - thảo luận - phản biện - báo cáo kết quả. Sau mỗi chuyến học tập thực tế, sinh viên cần thực hiện bài thu hoạch, bài nghiên cứu nhỏ hoặc trình bày sản phẩm sáng tạo dựa trên những tư liệu đã thu thập được. Việc này không chỉ giúp củng cố kiến thức mà còn rèn luyện kỹ năng phân tích, tổng hợp, đánh giá và trình bày vấn đề một cách khoa học.

Thứ ba, ứng dụng công nghệ số trong hoạt động học tập tại bảo tàng cũng là một hướng đi cần thiết. Sinh viên có thể sử dụng các nền tảng số để ghi lại hình ảnh, xây dựng nhật ký học tập điện tử, thiết kế video giới thiệu hiện vật hoặc xây dựng mô hình trưng bày ảo. Điều này vừa phù hợp với xu hướng chuyển đổi số trong giáo dục, vừa góp phần nâng cao năng lực sáng tạo và kỹ năng công nghệ của sinh viên - những yếu tố quan trọng trong lĩnh vực Công nghiệp văn hóa.

Bên cạnh đó, cần xây dựng cơ chế phối hợp thường xuyên giữa nhà trường và bảo tàng thông qua các chương trình ký kết hợp tác, tổ chức hội thảo chuyên đề, mời cán bộ bảo tàng tham gia giảng dạy hoặc hướng dẫn chuyên đề. Việc kết nối này giúp nội dung học tập tại bảo tàng không mang tính thời vụ mà trở thành một phần trong chiến lược đào tạo lâu dài, góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong lĩnh vực văn hóa.

Ngoài ra, cần chú trọng đánh giá hiệu quả học

tập thông qua các tiêu chí cụ thể như: mức độ tham gia tích cực của sinh viên, khả năng vận dụng kiến thức thực tế vào bài học, sự tiến bộ về kỹ năng nghề nghiệp và thái độ trân trọng di sản văn hóa. Việc đánh giá cần được thực hiện đa chiều, kết hợp giữa tự đánh giá của sinh viên, nhận xét của giảng viên và phản hồi từ đơn vị bảo tàng.

Có thể khẳng định rằng, học tập tại bảo tàng không chỉ là một hoạt động bổ trợ mà cần được nhìn nhận như một cấu phần quan trọng trong chương trình đào tạo ngành Công nghiệp văn hóa. Khi được tổ chức khoa học, có mục tiêu rõ ràng và gắn với yêu cầu thực tiễn, hoạt động này sẽ góp phần hình thành tư duy nghề nghiệp, năng lực sáng tạo và ý thức bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa cho sinh viên - những chủ thể tham gia vào quá trình phát triển văn hóa trong tương lai..

3. Kết luận

Hiện nay xu hướng đổi mới phương pháp dạy học các môn khoa học xã hội nhân văn đang diễn ra mạnh mẽ ở các trường khối Đại học, Cao đẳng theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên trong quá trình tiếp nhận tri thức và hình thành kỹ năng trong cuộc sống. Do đó, việc tiếp nhận thông tin không còn một chiều mà trở nên đa dạng và phong phú, người giáo viên không phải là "kênh" duy nhất trong việc cung cấp kiến thức. Vì vậy, giáo viên không thể nhồi nhét thật nhiều kiến thức cho sinh viên mà quan trọng hơn là hướng dẫn sinh viên cách lựa chọn và tiếp nhận thông tin phù hợp.

Đối với các học phần đào tạo chuyên ngành Công nghiệp văn hóa, học tập tại bảo tàng có ý nghĩa quan trọng, bởi hiện nay ngoài tri thức môn học được cung cấp trong hệ thống nhà trường sinh viên còn được tiếp cận với với hệ thống thông tin rất đa dạng, phong phú về các hiện vật văn hóa tại bảo tàng. Vì vậy, dạy học các môn theo phương pháp truyền thống hàn lâm bộc lộ nhiều hạn chế. Ngoài học tập trên lớp, học tập tại bảo tàng là một hình thức để khắc phục hạn chế của phương pháp dạy học truyền thống. Thông qua hoạt động thực tế học tập tại bảo tàng sinh viên có điều kiện, môi trường để thể hiện sự hiểu biết, năng lực đánh giá vấn đề cũng như việc thực hành ứng xử các chuẩn mực đạo đức. Bên cạnh, quá trình giảng viên chuẩn bị nội dung lên kế hoạch thực tế cho sinh viên ví dụ như: cuộc thi tìm hiểu hiện vật văn hóa ở bảo tàng tạo điều kiện cho sinh viên tò mò, lôi cuốn vào môn học thông qua các hiện vật, hình ảnh trưng bày. Quá trình này làm cho sinh viên không những nắm được kiến thức cơ bản các vấn đề nghiên cứu về văn hóa ứng dụng mà còn mở rộng và nâng cao sự hiểu biết về nội dung tri thức của môn học. Tổ chức học tập tại bảo tàng là cơ hội để sinh viên học hỏi lẫn nhau, cùng nhau đối thoại để giải

quyết một vấn đề lý luận hoặc thực tiễn. Như vậy, sẽ nâng cao năng lực tự học, rèn luyện cho sinh viên kỹ năng học tập khoa học, góp phần nâng cao bản lĩnh của sinh viên.

Tóm lại, trong quá trình giảng dạy các học phần thuộc ngành Văn hóa học trước đây (Công nghiệp văn hóa hiện nay), trường chúng tôi tổ chức học thực tế cho sinh viên là một hoạt động có ý nghĩa thiết thực, đã áp dụng một cách hiệu quả, phù hợp yêu cầu thực tế chương trình. Vượt khỏi ranh giới giảng đường - lớp học, học thực tế mở cho sinh viên điều kiện thuận lợi để gắn kết lý luận với thực tiễn, khả năng tiếp xúc trực tiếp với đối tượng nghiên cứu cũng như cơ hội tốt để học tập rèn luyện kỹ năng cho mình ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Khung chương trình đào tạo trình độ Đại học (2020). *chuyên ngành Công nghiệp văn hóa (bản dự thảo)*. Đại học Văn Hiến, khoa KHXH&NV, Bộ môn Văn hóa học.
- [2]. Lê Thị Ngọc Thúy (2015). *Học từ thực tế tại Bảo tàng Hồ Chí Minh qua môn Tư tưởng Hồ Chí Minh*. Kỷ yếu Hội thảo khoa học Nội dung và phương pháp giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, Trường Đại học Văn hiến, khoa Giáo dục đại cương.
- [3]. Lê Thị Ngọc Thúy (2025). *Giáo dục truyền thống văn hóa qua học từ thực tế tại Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ sinh viên Trường Đại học Văn Hiến*. Tạp chí Giáo chức Việt Nam, số 4, trang 123 - 126.

Learning from practical experience at museums through courses in the cultural industries program at Van Hien University

Le Thi Ngoc Thuy

Faculty of Social Sciences and Humanities - Van Hien University

Email: ThuyLTN@vhu.edu.vn.

Abstract: *The cultural artifacts preserved in museums in Ho Chi Minh City in particular and in Vietnam in general are diverse and abundant, reflecting both past and present values that have created distinctive cultural characteristics for the city. In the current process of national development, if properly managed, preserved, and promoted, these cultural values will become invaluable assets for educating the younger generation, especially students majoring in Cultural Industries. Learning at museums plays an important role, as students today not only acquire knowledge from formal coursework within the university system but also gain access to a rich and diverse body of information about cultural artifacts preserved in museums. Therefore, organizing courses in the Cultural Industries program at museums is an effective approach to overcoming the limitations of traditional teaching methods. Moving beyond the conventional classroom setting, experiential learning at museums provides favorable conditions for students to connect theory with practice, directly engage with research subjects, and develop essential professional skills.*

Keywords: *Culture, tradition, museum, experiential learning, heritage, curriculum, Cultural Studies.*